

TÜRKÇE
ÖĞRETMENLİK ALAN BİLGİSİ - DENEME SINAVI

1. Amaçlar bölümünde anlama ve anlatma becerilerinin yanı sıra "gözlem"e de verilen; okuma, sözlü ve yazılı anlatım, dil bilgisi, inşaat gibi öğrenme alanlarının yer aldığı cumhuriyet dönemi Türkçe öğretim programı aşağıdakilerden hangisidir?
- A) 1936 İlkokul Türkçe Programı
B) 1938 Ortaokul Türkçe Programı
C) 1948 İlkokul Türkçe Programı
D) 1949 Ortaokul Türkçe Programı
E) 1968 İlkokul Türkçe Programı
2. Dinleme eğitiminin ihmal edilmiş bir alan olmasının nedenleri ile ilgili olarak aşağıdaki ifadelerden hangisi doğru değildir?
- A) Dinleme becerisi, konuşma becerisi gibi kendiliğinden geliştiği için dinleme eğitimine gerekli önem verilmemiştir.
B) Eğitim sistemi ve sınav sistemi daha çok okuma ve yazma becerilerine odaklı olduğu için dinleme eğitimi göz ardı edilmiştir.
C) Dinleme becerisi, öğrenilen bir beceri olmadığı için okuma ve yazma becerileri kadar ölçme ve değerlendirilmesi kolay yapılamaz.
D) Okuma eğitimiyle elde edilen bilgi ve becerilerin dinleme becerisini etkileyeceği düşünüldüğünden, dinleme eğitimine ayrı bir zaman ayrılmaz.
E) Toplumda dinleme becerisinin en erken gelişen dil becerisi olduğuna yönelik algı sebebiyle dinleme becerisine sahip bireyler olduğumuz düşünülmektedir.
3. Aşağıdaki ölçme araçlarından hangisi dinleme becerisinin ölçme ve değerlendirilmesinde diğerlerine göre daha az kullanılmalıdır?
- A) Kısa cevaplı maddeler
B) Açık uçlu maddeler
C) Çoktan seçmeli maddeler
D) Eşleştirme maddeleri
E) Doğru-yanlış maddeleri
4. Konuşma seslerini, müzik tonlarını, çevreden gelen olağan sesleri, birden çok anlamı olan kelimeleri, sözlü iletişime eşlik eden sözsüz iletişim unsurlarını fark etmek amacıyla yapılan dinleme türü aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Empatik dinleme
B) Estetik dinleme
C) Seçici dinleme
D) Yaratıcı dinleme
E) Ayırt edici dinleme
5. Aşağıdakilerden hangisi etkili ve güzel konuşma eğitiminin unsurlarından birisi değildir?
- A) Ezgi
B) Diyafram
C) Boğumlama
D) Tonlama
E) Vurgu
6. Aşağıdakilerden hangisi konuşmanın dört niteliğinden birisi değildir?
- A) Fiziksel nitelik
B) Fizyolojik nitelik
C) Psikolojik nitelik
D) Toplumsal nitelik
E) Mesleki nitelik
7. "Atasözü, deyim ve söz sanatlarını uygun durumlarda kullanarak anlatımını zenginleştirir." kazanımı, hangi konuşma amacının altında yer almaktadır?
- A) Konuşma kurallarını uygulama
B) Sesini ve beden dilini etkili kullanma
C) Hazırlıklı konuşmalar yapma
D) Kendi konuşmasını değerlendirme
E) Kendini sözlü olarak ifade etme alışkanlığı kazanma

8. Öğrencilerinin okuma hızlarını geliştirmek isteyen bir Türkçe öğretmenin yapması gereken çalışmalar arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Öğrencilerin benzer kelimeleri ayırt etmelerine yönelik çalışmalar
- B) Öğrencilerin aktif görme alanı ve açısını genişletmeye yönelik çalışmalar
- C) Öğrencilerin okuma öncesinde doğru oturma biçimi ayarlamalarına yönelik çalışmalar
- D) Öğrencilerin metnin yaşama uygun olup olmadığını kavramalarına yönelik çalışmalar
- E) Öğrencilerin göz kaslarını güçlendirmeye yönelik çalışmalar

9. Bireyin edinmiş olduğu bilgi birikimini ön plana çıkararak; okuyucunun metni anlayabilmek için denenceler ortaya koyduğunu ve metnin verilerini kullanarak denencelerini onayladığını ya da reddettiğini belirten okuma süreci aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bütünleştirici
- B) Seçici
- C) Etkileşimci
- D) Sorgulayıcı
- E) Çözümleyici

10. Aşağıda seçeneklerde birlikte verilen okuma yöntemlerinden hangilerinin birbirine daha yakın olduğu söylenebilir?

- A) Sesli okuma-ezberleme
- B) Tahmin ederek okuma-sessiz okuma
- C) Not alarak okuma-işaretleterek okuma
- D) Eleştirel okuma-soru sorarak okuma
- E) Özetleyerek okuma-metinlerarası ilişkilendirme

11. Kavram haritaları yazma eğitimin daha çok hangi aşamasında kullanılabilir?

- A) Hazırlık
- B) Metni düzeltme
- C) Metni değerlendirme
- D) Metni yayınlama
- E) Metni yazıya geçirme

12. Yazma eğitiminde kullanılan araçlardan hangisi yazma sürecinin farklı bir basamağının gerçekleşmesine imkan tanır?

- A) Bilgisayar
- B) Okul gazetesi
- C) Afiş
- D) Pano
- E) Projeksiyon

13. Aşağıdaki seçeneklerin hangisinde aynı çıkış noktasına (boğumlanmasına) sahip ünsüzlere yer verilmiştir?

- A) d, n, s
- B) f, v, c
- C) m, b, k
- D) n, r, p
- E) ç, j, g

14. Aşağıdaki kelimelerden hangisi Türkçe kökenli değildir?

- A) elma
- B) hangi
- C) kuzey
- D) güçlü
- E) sakın

15. Ne hasta bekler sabahı

Ne taze ölüyü mezar,

Ne de şeytan bir günahı,

Seni beklediğim kadar...

Yukarıdaki metinde aşağıdakilerden hangisi kullanılmamıştır?

- A) Zarf-fiil eki
- B) Yükleme hali eki
- C) Geniş zaman fiil çekimi
- D) Yabancı kökenli kelimeler
- E) Birden fazla sıfat tamlaması

16. Aşağıdaki cümlelerinden hangisinde artgönderime yer verilmemiştir?

- A) Arabamı sattım. Yeni bir tane daha almalıyım.
- B) Parkta bir adam yürüyordu. Bir köpeğe onu takip ediyordu.
- C) Onu çok sevmezdik, çünkü çok hırçındı Yiğit.
- D) Babam koyun gütmeye gideceksin dedi. Kendisi şehre inecek bugün.
- E) Mete'yi çok iyi tanırım. O, benim çocukluk arkadaşımıdır.

17. Aşağıdaki sözcüklerden hangisi dilde biçim ve anlam arasındaki ilişkinin rastlantısal olduğunu gösterir?

- A) kaygı
- B) şırıltı
- C) patırtı
- D) horlamak
- E) fırlamak

18. Aşağıdaki seçeneklerin hangisinde ünlü dilbilimci Andre Martinet'nin dilbilime getirdiği yeniliğe yer verilmiştir?

- A) Gösterge Kuramı
- B) Yansıma Ses Teorisi
- C) Dilin Çift Eklemliliği Kuramı
- D) Evrensel Dil Bilgisi Kuramı
- E) Üretici-Dönüşümlü Dilbilgisi Teorisi

19. Sözcüklerin fonetik ve morfolojik yapılarını, zaman içerisindeki değişimlerini ve anlamlarını ortaya koymaya çalışan dilbilim alanı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kökenbilim
- B) Anlambilim
- C) Gösterge bilim
- D) Uzambilim
- E) Metindilbilim

20. Louis Hjelmslev ve V. Brondal tarafından kurulan ve *glosematik* adı verilen bir dilbilimsel yöntem ortaya koyan dilbilim okulu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kopenhag Dilbilim Okulu
- B) Moskova Dilbilim Okulu
- C) Prag Dilbilim Okulu
- D) Tartu Dilbilim Okulu
- E) Paris Dilbilim Okulu

21. Çocuk edebiyatı eserlerinde resim ve metnin aynı sayfada ya da yan yana olacak biçimde tasarlanması ile ilgili hangisi söylenemez?

- A) Daha çok ilköğretimin ilk basamaklarında kullanılan bir tasarımdır.
- B) Amaç metnin konusu ile resmin birbirini desteklemesidir.
- C) Çocuğa resimden metne ya da metinden resme gitme olanağı verir.
- D) Çocuk önce kurguyu okur, okuduğun kurguyu resimle pekiştirir.
- E) Daha küçük yaşlardaki çocukların bilişsel özelliklerine uygundur.

22. Aşağıdaki eserlerden hangisi ülkemizde çocuk edebiyatının ilk örnekleri arasında gösterilemez?

- A) Hayriye
- B) Lütfiye-i Vehbi
- C) Çocuklarımıza Neşideler
- D) Nuhbetü'l-Etfal
- E) Ömer'in Çocukluğu

23. Yapı Kredi Bankası'nın desteğiyle yayın hayatına atılan ve uzun bir süre çocuk edebiyatı sahasının en önemli dergisi olma niteliğini sürdüren dergi hangisidir?

- A) Doğan Kardeş
- B) Milliyet Kardeş
- C) Türkiye Çocuk
- D) Başak Çocuk
- E) Şeker Çocuk

24. Okul dönemi çocuk kitaplarında bulunması gereken içerik özellikleri ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi doğru değildir?

- A) Hayat hakkındaki bilgiler çocuğun seviyesine uygun bir biçimde yalın bir dille verilmelidir.
 B) Korku, üzüntü, şiddet gibi kavramlara yer verilmeli ve bu kavramların kullanılmasından kaçınılmalıdır.
 C) Yer yer mizah öğelerine yer verilmeli, çocukların hoş vakit geçirme ihtiyaçları karşılanmalıdır.
 D) İyi bir vatandaş olma ve toplum olarak yaşamının gerekliliği bilinci aşılanmalıdır.
 E) Doğruluk, dürüstlük, eşitlik, adalet gibi erdemlerin üstünlüğünden bahsedilmelidir.

25. Aşağıdakilerden hangisi orta oyununun bölümlerinden biri değildir?

- A) Giriş
 B) Arzbâr
 C) Fasil
 D) Muhavere
 E) Bitiş

26. Aşağıdaki şairlerden hangisi 17. yüzyılda yaşamamıştır?

- A) Âşık Ömer
 B) Gevherî
 C) Pir Sultan Abdal
 D) Kayıkçı Kul Mustafa
 E) Ercişli Emrah

27. Aşıklar Bayramı aşağıdaki illerimizden hangisinde gerçekleştirilmektedir?

- A) Konya
 B) Tokat
 C) Ankara
 D) Kayseri
 E) Gaziantep

28. Aşağıdakilerden hangisi Âşıklık geleneğinin Yaratma ve İcra ortamlarında birisi değildir?

- A) Medreseler
 B) Kahvehaneler
 C) İnternet
 D) Âşık Fasılları
 E) Radyo

29. Aşağıdakilerden hangisi Sultan Veled'in eserlerinden birisi değildir?

- A) Çarh-nâme
 B) İbtidâ-nâme
 C) İntihâ-nâme
 D) Rebâb-nâme
 E) Divan

YAKLAŞIM KİTAP

30. Ey tabîb-i hâzık-ı nâzûk-mizâc
 Sen bilürsen haste gönlüme ilâc
 Olmuşam kul ben sana ez-cân u dil
 Şîve ilen nâzuna ne ihtiyâc

Nesîmî'ye ait olan yukardaki şiirin nazım şekli aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kıta
 B) Nazım
 C) Rübâî
 D) Tuyuğ
 E) Şarkı

31. Bağa gel kim eyledi peydâ Yed-i Beyzâ semen
 Gözün aç kim gösterir ahdar şecerde nâr gül
 Necâtî

Beyitte altı çizili ifadeye hangi söz sanatı vardır?

- A) Kapalı İstiare
 B) Teşbih
 C) Açık İstiare
 D) Tevriye
 E) Telmîh

32. Aşağıdaki şairlerden hangisi Sebk-i Hindî tarzında şiir yazmamıştır?

- A) Naîfî-i Kadîm B) Şeyh Gâlib
C) Nâbî D) Neşâtî
E) Fehîm-i Kadîm

33. Aşağıdaki ifadelerden hangisi Tanzimat edebiyatının ilk dönemi için söylenemez?

- A) Sanatçılar, halkı eğitmek için edebiyatı bir araç olarak kullanmışlardır.
B) Divan şiirinin nazım biçimlerini esas almışlardır.
C) Şiirin içeriğini büyük oranda değiştirmişlerdir.
D) Aruz ölçüsünü tamamen bırakmışlardır.
E) Sade bir dil kullanma gayretine girmişlerdir.

34. Tefvik Fikret'le ilgili olarak aşağıda verilen ifadelerden hangisinde bilgi yanlışlığı vardır?

- A) Servet-i Fünûn döneminde yazdığı şiirlerde romantizmin etkisi altındadır.
B) "Balıkçılar", "Nesrin", "Ramazan Sadakası" gibi şiirlerine sosyal konuları işlemiştir.
C) Servet-i Fünûn dağıldıktan sonra aruz ölçüsünü kullanmamıştır.
D) 1908'den sonra yazdığı bütün şiirleri toplumsal içeriklidir.
E) Şermin adlı şiir kitabında çocuklar için şiirler yazmıştır.

35. Tanzimat'tan başlayarak Çanakkale Savaşına kadarki süreçte üç ayrı kuşağın yaşadığı bütün değişimleri, çalkantıları, çatışmaları adlı eserinde anlatan yazar, Kurtuluş Savaşı yıllarına ve bu yıllarda Cumhuriyet'in getirmiş olduğu değişimlerle aydın-halk arasındaki çatışmasına da adlı eserinde yer vererek yakın tarihe ışık tutmak ister.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Ankara - Yaban
B) Bir Sürgün – Panoramalar
C) Kiralık Konak – Ateşten Gömlek
D) Nur Baba – Hüküm Gecesi
E) Kiralık Konak - Yaban

36. Aşağıda verilen eserlerden hangisi farklı bir edebî anlayışı temsil eder?

- A) Tırpan B) Küçük Ağa
C) Teneke D) Yılkı Atı
E) Sağırdere

37. Maupassant tarzı hikâyenin özellikleri ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğru değildir?

- A) Maupassant tarzı hikâyede gerilim yaratmakla görevli bir olay örgüsü vardır.
B) Maupassant tarzı hikâyede gerçek bütün yönleriyle okuyucunun gözlerinin önüne serilir.
C) Maupassant tarzı hikâyenin belirgin bir biçimde giriş, gelişme ve sonuç bölümleri vardır.
D) Maupassant tarzı hikâyede ahlak dersi vermek amacıyla karamsar ve kederli bir hava yaratılır.
E) Maupassant tarzı hikâyede şahıslar belli bir çevreden seçilmiş, idealize edilmiş kişilerdir.

38. Eğer benim ile gitme dilersen
Eğlen güzel yaz olsun da gidelim
Bizim iller kıraçlıdır aşılmaz
Yollar çamur kurusun da gidelim
- Aşamazsın Karaman'ın ilini
Köprüsü yok geçemezsin selini
Gerdan yaylasının perçem belini
Lale sümbül bürsün de gidelim

Yukarıda iki dördlüğü verilen şiirle ilgili aşağıdaki-
lerden hangisi söylenemez?

- A) Koşma nazım biçiminde yazılmıştır.
B) 4 + 4 + 3 duraklı 11'li hece ölçüsüyle yazılmıştır.
C) Kafiye düzeni b a b a-c c c a şeklindedir.
D) Konusu bakımından liriktir.
E) Dizelerinde iç kafiye bulunmaktadır.

39. Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilâl!
Kahraman ırkıma bir gül! Ne bu şiddet, bu celâl?

Dizelerinde aşağıdaki edebi sanatlardan hangisi
yoktur?

- A) Nida
B) Teşhis
C) Telmih
D) İstifham
E) Mecaz-ı Mürsel

40. • Bentlerle kurulan uzun bir nazım biçimidir.
• Her bent, sayısı 5-10 arasında değişen beyitlerden oluşur.
• Bent sayısı da 5-10 arasında değişebilir.
• Bendin son beyitine vasıta beyiti denir.
• Dini, tasavvufi, felsefi ve toplumsal konular anlatılmıştır.

Yukarıda özellikleri verilen nazım biçimi aşağıdaki-
lerden hangisidir?

- A) Muhammes
B) Muaşşer
C) Terkib-i bent
D) Tuyuğ
E) Taştir

41. Ortaokul 2. sınıf Türkçe dersinde "Söz Varlığını Zen-
ginleştirme" konusu kapsamında öğrencilerin;

- I. Kelimeler arasındaki anlam ilişkilerini açıklayarak
birbiriyle anlamca ilişkili kelimelere örnek verir.
II. Tekerleme, sayısmaca, bilmece ve yanılmaları
ezberler.
III. Dinlediklerinde/izlediklerinde geçen kelime, deyim
ve atasözlerini cümle içinde kullanır.
kazanımlarını edinmeleri amaçlanmıştır.

Yukarıda numaralandırılmış kazanımlar Bloom tak-
sonomisinin hangi basamaklarına karşılık gelir?

	I	II	III
A)	Analiz	Bilme	Sentez
B)	Bilme	Uygulama	Kavrama
C)	Uygulama	Kavrama	Bilme
D)	Kavrama	Bilme	Uygulama
E)	Kavrama	Uygulama	Kavrama

42. Aşağıdakilerden hangisi kelime öğretiminde kullanılan teknikler ve bu süreçle ilgili özellikler düşünüldüğünde yanlıştır?

- A) Bir ders saatinde öğretilecek kelime sayısı öğrenci düzeyine göre belirlenmelidir.
- B) Öğrencilerden ayrı ayrı verilmiş kelimeleri uygun biçimde birleştirerek bileşik kelimeler üretmeleri istenebilir.
- C) Kelime öğretimi amacıyla kullanılan metinler yorumlamaya ve çağrışımlara kapalı olmalıdır.
- D) Öğrencilerin öğrendikleri kelimeleri kullanacakları ortam düzenlemeleri yapılmalıdır
- E) Bir duygu ile ilgili yeni kelimeler üretme etkinliği kullanılabilir.

43. I. Dinleyici Konuşmacının sözüne ve amacına dikkat eder. Konuşmanın amacını kavradığında konuşma eylemine geçer. Aralıklı olarak dinlemeye sonra tekrar konuşmaya başlayabilir.

II. Dinleyici Karşısındaki kişi konuşmasını tamamlamış gibi durur. Konuşma eylemine dikkat etmez. Konuşmacı-dinleyici ilişkisini kurmaz. Nadiren söz alır ve konuşur.

Yukarıda numaralandırılmış dinleyici stilleri aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?

I	II
A) Aktif dinleyici	Katılımcı dinleyici
B) Katılımcı dinleyici	Pasif dinleyici
C) Katılımcı dinleyici	Tarafsız dinleyici
D) Tarafsız dinleyici	Pasif dinleyici
E) Aktif dinleyici	Tarafsız dinleyici

44. Öğretmen, öğrencilerinin yazma çalışmaları yaparken bazı becerilerini geliştirmeyi amaçlamıştır. Bu amaç kapsamında öğrencilerinin karar verme ve seçme, amaçlarını gerçekleştirme, ihtiyaçlarını, ilgilerini, haklarını savunma becerilerini geliştirici etkinlikler gerçekleştirmeye çalışmaktadır.

Öğretmenin yukarıda belirtilen amaçları doğrultusunda gerçekleştirdiği yazma çalışmaları daha çok hangi becerileri geliştiricidir?

- A) Dil becerileri
- B) Sosyal beceriler
- C) Zihinsel bağımsızlık becerileri
- D) Öğrenme ve anlama becerileri
- E) İletişim becerileri

45. Türkçe dersi öğretim programına göre, aşağıdakilerden hangisi "konuşma" öğrenme alanındaki amaçlardan biri olamaz?

- A) Öz değerlendirme
- B) Kendini ifade etme alışkanlığı kazanma
- C) Hazırlık çalışmaları yapabilme
- D) Sesini ve beden dilini etkili kullanma
- E) Etkili dinleme/izleme alışkanlığı kazanma

46. Aşağıdakilerden hangisi okuma metinlerinde bulunması gereken özelliklerden biri **değildir**?

- A) Metinler, dersin amaçları ile kazanımlarını gerçekleştirecek nitelikte olmalıdır.
- B) Dünya edebiyatından seçilen metinlerin çevirilerinde, Türkçeden çok eserin yazıldığı dilin yapısal ve anlamsal özellikleri dikkate alınmalıdır.
- C) Metinler, öğrencilerin dil zevkini ve bilincini geliştirecek, hayal dünyalarını zenginleştirecek nitelikte olmalıdır.
- D) Metinler, öğrencilerin ilgi alanlarına ve seviyesine uygun olmalıdır.
- E) Metinler, işlenecek süreye uygun uzunlukta olmalıdır.

47. Öğretmen, "şiir" öğrenme alanını işlemek üzere derse girerken Türk edebiyatında önemi bulunan bazı şairlerin resimlerini getirmiş ve öğrencilere göstermiş olduğu her fotoğrafta yer alan şaire ait bir kıta okumuştur.

Öğretmenin sınıfa elinde fotoğraflarla girmesi dersin hangi işleniş basamağıyla ilişkilidir?

- A) Güdüleme
- B) Dikkat çekme
- C) Gözden geçirme
- D) Geçiş
- E) Özet

48. Ortaokul 3. Sınıf Türkçe dersinde öğretmen "Hayallerim ve Ben" adlı etkinlik doğrultusunda öğrencilerinden hayallerini gerçekleştiren bir kişinin hayatını araştırıp anlatmalarını istemiştir. Ardından konuşma yapan öğrencilerin hazırlıklı konuşma etkinliğinin kazanımlarını gerçekleştirme düzeylerini ölçmek amacıyla hazırladığı kriterlere "EVET-HAYIR-KISMEN" etmenlerine göre puanlar vermiştir.

Buna göre öğretmenin ölçme – değerlendirme işlemleri sırasında kullandığı çizelge aşağıdakilerden hangisine örnek oluşturur?

- A) Performans değerlendirme
- B) Kontrol listesi
- C) Gözlem formu
- D) Portfolyo
- E) Sözlü değerlendirme

49. Aşağıdakilerden hangisi Türkçe ders programında yer alan "ezberleme" okuma yöntemiyle amaçlananlar arasında **yer almaz**?

- A) Öğrencilerin hafızalarını güçlendirmek
- B) Kültürel ve edebi değere sahip metinlerdeki cümle yapılarını kavramak
- C) Öğrencilerin özgüvenlerini ve sosyalleşmelerini sağlamak
- D) Türkçeyi doğru, güzel ve etkili kullanmayı sağlamak
- E) Yaratıcılığı ve eleştirel becerileri geliştirmek

50. Yazma eğitiminin gelişimi için söyleneni ve okunanı doğru anlama önemli bir ölçüttür. Öğrencilerin düzenli düşünme alışkanlığı kazanmasında metni anlamlandırma ve "doğru anlama" öğrencilere birçok yarar sağlayabilir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi doğru anlama ölçütlerinden çok daha üst düzey bir beceriyi hedeflemiştir?

- A) Dinlenen konuşma ya da okunan metindeki kelimelerin (sözlük, mecaz, eş sesli, eş anlamlı, zıt anlamlı) değişik anlamlarını bilme
- B) Anlatılan olay, durum ve olguları tespit edip önem sırasına koyabilme.
- C) Bir durum karşısında çözüm önerileri geliştirip buna dair argümanlar sunabilme.
- D) Dinlenen konuşma ya da okunan metnin özetini yapabilme.
- E) Dinlenen ya da okunan bir metinde yer alan kişiler arası benzerlik ve farkları belirleyebilme